

Татарстан Республикасы
Чистай муниципаль районы
Татар Баганалысы авыл жирлеге Советы

2021 елның 26 октябре

№15/1

Татарстан Республикасы Чистай
муниципаль районы Татар Баганалысы
авыл жирлеге Советының «Чистай
муниципаль районы «Татар
Баганалысы авыл жирлеге»
муниципаль берәмлеген төзекләндерү
кагыйдәләрен раслау турында» 2013
елның 25 июлендәге 37/1 номерлы
каравына үзгәрешләр керту хакында

Чистай муниципаль районының «Татар Баганалысы авыл жирлеге» муниципаль берәмлеген төзекләндерү кагыйдәләрен гамәлдәге законнарга туры китерү максатларында, «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль законга таянып, Казан районара табигать саклау прокуратурасының 2021 елның 30 апрелендәге 02-06-2021 номерлы протестын карап чыкканнан соң, Татарстан Республикасы Чистай муниципаль районы Татар Баганалысы авыл жирлеге Советы

КАРАР ИТТЕ:

1. Татарстан Республикасы Чистай муниципаль районы Татар Баганалысы авыл жирлеге Советының 2013 елның 25 июлендәге 37/1 номерлы карары белән расланган Татарстан Республикасы Чистай муниципаль районы «Татар Баганалысы авыл жирлеге» муниципаль берәмлеген төзекләндерү кагыйдәләренә тубәндәге үзгәрешләрне кертергә:

1.1. 3 пунктның 5 пунктчасын үз көчен югалткан дип танырга;

1.2. 5 пункктта:

«санкцияләнмәгән чүплек» төшөнчәсен төшереп калдырырга;
«зур габаритлы чүп-чар» төшөнчәсен төшереп калдырырга;

«каты көнкүреш калдыклары - халыкның тормыш эшчәнлеге нәтиҗәсендә барлыкка килгән вак көнкүреш калдыклары. Каты көнкүреш калдыкларының морфологик составы: азык калдыклары, кәгазь, катыргы, агач, кара һәм тәсле металлом, полиэтилен шешә, текстиль, сөякләр, пыяла, күн, резина, таш, штукатурка, пластмасса, сабак;» сүзләрен «каты коммуналь калдыклар - физик затлар куллану процессында торак урыннарда барлыкка килә торган калдыклар, шулай ук шәхси һәм көнкүреш ихтыяжларын канәгатьләндерү максатларында физик затлар тарафыннан торак урыннарда куллану процессында үзләренең куллану үзлекләрен югалткан товарлар. Каты коммуналь калдыкларга шулай ук юридик затлар, шәхси эшмәкәрләр эшчәнлеге процессында барлыкка килә торган һәм физик затлар куллану процессында торак урыннарда барлыкка килә торган калдыклар составы буенча охшаш калдыклар да керә;» сүзләренә алмаштырырга;

1.3. тексту буенча «ТБО» аббревиатурасын «ТКО» аббревиатурасына, «каты көнкүреш» сүзләрен «каты коммуналь» сүзләренә алмаштырырга;

1.4. 8 пунктның беренче абзацын тубәндәге редакциядә бәян итәргә:

«Физик һәм юридик затлар, аларның оештыру-хокукый формаларына бәйсез рәвештә, милек хокуқында, бүтән әйбер яки мәжбүри хокукта (алга таба - жир кишәрлекләренә ия булучылар) булган жир кишәрлеген һәм аның янәшәсендәге территорияне, шулай ук гамәлдәге законнарда һәм әлеге Кагыйдәләрдә каралган куләмдә биналарны, корылмаларны мөстәкыйль рәвештә яки маҳсус оешмаларны үз акчалары хисабына жәлеп иту юлы белән чистарталар.»;

1.5. түбәндәгә эчтәлекле 44* пункт өстәргә:

«44*. Түбәндәгеләр тыела:

калдыкларны чыгару, төzelеш материалларын, продукцияне, чималны, жайлланмаларны, чүп-чарны җыю яки саклау;

урамнарда һәм башка җәмәгать урыннарында чүп-чар ташлау;

житештерү һәм куллану калдыкларын, яфракларны, тарапларны, агач материалларын моның очен билгеләнмәгән урыннарда утильштерү;

кешесе саулығына һәм әйләнә-тирә мохиткә заарлы йогынты ясарга сәләтле башка гамәлләр кылу.»;

1.6. 50.4 пунктында «якын-тирә территория» сүзләрен төшереп калдырырга;

1.7. 50.6 пунктын үз көчен югалткан дип танырга;

1.8. 85.1 пунктында «гражданнар, 23.00 сәгатьтән 7.00 сәгатькә кадәр» сүзләрен «гражданнар, 22.00 сәгатьтән 6.00 сәгатькә кадәр эш көннәрендә, ә ял һәм эшләми торган бәйрәм көннәрендә - 22.00 сәгатьтән 9.00 сәгатькә кадәр» сүзләренә алмаштырырга;

1.9. 99 пунктны түбәндәгә редакциядә бәян итәргә:

«99. Рөхсәтсез урыннарда калдыклар урнаштырган затлар үз хисабына әлеге территорияне җыештыралар һәм чистарталар, ә кирәк булганда - жир кишәрлеген рекультивациялләр.»;

1.10. IV бүлгөндәгә «каты көнкүреш калдыкларын һәм зур габаритлы чүп-чарны җыю һәм чыгару» бүлекчәсен үз көчен югалткан дип танырга;

1.11. 140 пунктта:

«Татарстан Республикасы законы белән билгеләнгән тәртип нигезендә билгеләнгән чикләрдә» сүзләрен төшереп калдырырга;

түбәндәгә эчтәлекле абзацлар өстәргә:

«Жыештырылырга тиешле территория күчемсез милек объектының (жир участогы, бина) яки вакытлыча корылманың (сәүдә павильоны, җәйге кафе һ.б.) озынлыгы буенча, кинлеге - машиналар йөрү өлешенә кадәр һәм аның янәшәсендәге тротуарлар буенча билгеләнә.

Күчемсез милек объекты яки вакытлыча корылма янында югарыда күрсәтелгән ориентирлар булмаган очракта, объект хужалары яки кулланучылары, әгәр хокук билгеләүче документлар белән башкасы билгеләнмәгән булса, әлеге объект янындагы территориянен 10 м дан да ким булмаган чикләрендә чисталыгын саклый.

Бина, корылма милек хокуқында яки башка әйбер яисә мәжбүри хокукта булган очракта, жыештырылырга тиешле территория милек хокуқында яки күчемсез милек объектына башка хокукта пропорциональ өлеш билгеләнә.

Жир кишәрлеге территорияндә төрле затларга караган берничә бина, корылма булса, территорияне карап тоту һәм жыештыру чикләре яклар килешүе белән билгеләнергә мөмкин.

Килешү булмаганда, жыештырылырга тиешле территория барлык милекчеләр яки башка биналарның, корылмаларның хужалары (кулланучылары) арасында тигез өлешләрдә билгеләнә.

Физик яки юридик зат карамагында булган жир кишәрлеге билгеләнгән тәртиптә рәсмиләштерелмәгән очракта, жир кишәрлекенең хужасы булган жир кишәрлекенең фактта барлыкка килгән чиге буенча территория жыештырылырга тиеш.

Бина, корылма милек хокуқында яки башка әйбер яисә мәжбүри хокукта булса, фасадның эчтәлеге яклар килешүе белән билгеләнергә мөмкин.

Килешү булмаганда, фасадны карап totу милек хокуқында яки күчемсез милек объектына башка хокукта пропорциональ рөвештә гамәлгә ашырыла.»;

1.12. «VII. ЙОРТ ХАЙВАННАРЫН КАРАП ТОТУ» бүлеген түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«VIII. Йорт хайваннарын һәм кошларны карап totу

141. Йорт хайваннарын һәм кош-кортын карап totу өченче затларның хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен бозмаска тиеш. Йорт хайваннары һәм кошларына китерелгән зыян өчен аларның хужалары Россия Федерациясенең гамәлдәге законнарында билгеләнгән тәртиптә жаваплы.

141.1. Йорт хайваннары хужалары үз хайваннарының экскрементларын жыю һәм утильләштерүне мәстәкыйль башкарапар.

141.2. Йорт хайваннарын кәтү урыннарында, хужасы күзәтүе астында яки аның күшүү буенча, жирле үзидарә органы тарафыннан билгеләнә торган кәтү урыннарында чыгарырга рөхсәт ителә.

141.3. Төнгө булмаган вакытта урамда йөргән хайваннар хужалары урамнарда һәм торак йортларның ишегалларында тынлыкны тәэммин иту өчен чарапар күрергә тиеш.

141.4. Этне урамда йөртү, махсус сумкага (контейнерга) яки урамда йөртүче зат күлүнди булган очракта, өч айга кадәр эт балаларын һәм кечкенә этләрне урамда йөртү очракларыннан тыш, поводок (башка жайланнымалар), муенчак һәм борынчык кулланып башкарылырга тиеш. Этне бәйсез урамда йөртү торак пунктларның чикләреннән читтә, шулай ук этләрне урамда йөртү өчен билгеләнгән урыннарда рөхсәт ителә.

141.5. Хужалар йорт хайваннары һәм ишегаллары, тротуарлар, урамнар, парклар, газоннар, балалар мәйданчыклары, скверлар, мәйданнар, шулай ук торак йортлар подъездлары белән пычрануга юл куймаска тиеш.

141.6. Этне баудан аларны йөртү өчен махсус билгеләнгән урыннарда гына ычкындырырга мөмкин. Махсус бирелгән мәйданчыклар булмаганда, жирле үзидарә органнары билгеләгән ташландык урыннарда һәм башка урыннарда йөрү рөхсәт ителә.

141.7. Этләрне дрессировкалау бары тик яхши койма белән әйләндереп алынган мәйданчыкларда яки жирлек территориясеннән читтә үткәрелергә мөмкин.

141.8. Йорт хайваннарын юллардан тәүлекнең якты вакытында гына алыш бару рөхсәт ителә, шул ук вакытта аларны юлның уң ягына мөмкин кадәр якынрак тотып бару кинәш ителә. Йорт хайваннарын грунт юллары һәм сукмаклардан алыш бару мөмкин булган очракта асфальт өслекле юлдан алыш бару тыела.

141.9. Урамнарда йорт хайванын калдырганды терлекләр хужалары яшел үсентеләрне бозудан һәм терлек көтүгә киткән чыгымнарны каплый.

141.10. Йорт кәжәләре йорт яны территорияләре эчендә яки көтүлекләрдә хужалар күзәтүе астында гына асралырга тиеш.

141.11. Рөхсәт ителми:

- балалар һәм спорт мәйданчыкларында, пляжларда, белем бирү һәм медицина оешмалары территорияләрендә хайваннары урамда йөртү;

- пляжларда йорт хайваннарын йөртү һәм аларны массакуләм ял иту урыннарында урнашкан су объектларында көндүрү;

- тыю турындагы язы булганда, хайваннары учреждениегә керту;

- авыл жирлеге территориясендә хайваннар һәм кош-корлар чыгару;

- исерек, наркотик яки токсик исерек хәлдә булган затлар, шулай ук яше яки сәламәтлеге торышы аркасында хайваннар хәрәкәтен контролльдә тота алмый торган һәм урамда йөргән вакытта аларның агрессив тәртибен чикли алмый торган затлар тарафыннан хайваннарны урамда йөртү;

- 14 яшькә житмәгән затлар тарафыннан этләрен, кечкенә этләрне йөртү очракларыннан тыш, урамда йөртү;

- йорт хайваннарын һәм кошларны балконнарда, лоджияләрдә, гомуми файдаланудагы урыннарда (чиктәш фатир коридорларында, баскыч читлекләрендә, чарлакларда, подвалларда һәм башка ярдәмче биналарда дайми тоту;

- махсус чараплар (күргәзмәләр h. б.) үткәру урыннарыннан тыш, жирлекләр территорияләрендә йорт хайваннары йөрү.

141.12. Йорт хайваннары һәм кош-корт хужалары түбәндәгеләргә бурычлы:

- терлекләр авыруларын кисәтүне һәм терлекчелек продуктларының ветеринария-санитария яғыннан куркынычсызлыгын тәэммин итә торган хужалык һәм ветеринария чарапларын гамәлгә ашырырга, әйләнә-тирә мохитнең терлекчелек калдыклары белән пычрануына юл куймаска, шулай ук ел саен яңадан теркәлу чорында мәҗбүри дәвалау-профилактика чараплары үткәрергә;

- хайваннар торган урыннарны дайми тикшереп торырга;

- хайваннар авырганда һәм алар үлгән очракта, шулай ук үз-үзен сәер тотканда кичекмәстән ветеринария учреждениеләре белгечләренә хәбәр итәргә. Алар килеп житкәнче, авыру билгеләре булган хайваннарны аерып ябарга;

- ветеринария белгечләре таләбе буенча терлекләрне карау, диагностика тикшеренүләре, саклау прививкалары һәм дәвалау-профилактик эшкәртүләр уздыру өчен аларны хайваннар янына кертергә һәм моңа комачауламаска.

141.13. Үлгән терлекне күмү махсус билгеләнгән урында махсуслаштырылган оешма тарафыннан гына башкарыла.

142. Үз территорияләрендә каравылчы этләре булган оешмалар түбәндәгеләргә бурычлы:

- этләрне гомуми нигезләмәләрдә теркәргә;

- этләрне ныклы бәйдә тотарга;

- килгән кешеләрнең хайваннар янына керү мөмкинлеген булдырмау;

- территориягә кергәндә кисәтү языу булганда гына этләрне бәйдән, гомуми файдаланудагы территориядән читләнгән территориядә яки эш туктатылғаннан соң гына, бары тик әйбәт әйләндерелгән территориягә генә жибәрергә.

142.1. Жәмәгать урыннарында озата баручы затлардан башка күзәтүчесез хайваннар тотылырга тиеш.

Сукбай хайваннарны аулау махсус предприятие яки жирле үзидарә органнары белән тәзелгән килемешү нигезендә башкарыла ала.

Сукбай хайваннарны тоту чарапларын гамәлгә ашыру хайваннарга карата гуманлы мөнәсәбәт һәм ижтимагый әхлак нормаларын үтәү принципларына нигезләнә.

142.2. Рәхсәт ителми:

- тиешле каардан башка гына шәхси йортлар территориясеннән һәм фатирлардан малларны тартып алырга;

- этләрне кибет, даруханәләр, коммуналь хезмәт күрсәтү предприятиеләре h. б. янында бәйдән ычкындырырга;

- ветеринария органнары күрсәтмәсеннән башка, приманкалар һәм башка тоту чарапларын кулланырга.»;

1.13. VIII бүлеген түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«VIII. Жирләү урыннарын карап тоту

143. Жирләү урыннарын этик, санитар һәм экологик таләпләр нигезендә карап тоту федераль законнар һәм муниципаль хокукий акт белән билгеләнгән жирләү урыннарын карап тоту кагыйдәләре нигезендә гамәлгә ашырыла.

144. Жирләү урыннарын карап тотуга карата таләпләр:

- зират территориясендә чүп-чар контейнерлары һәм чүп савытлары чистартылырга тиеш;

- агач утыртмаларының авария хәлендә булуы да рәхсәт ителми. Авария хәлендәге агач үсентеләре ачыкланган мизгелдән бер тәүлек эчендә сутелергә тиеш;

- шәхесләре куелмаган каберләр яки үлгәннәрнең каберләре пычрактан һәм чүп-чардан чистартылырга, калкулык һәм каберлек белән жиһазландырылырга тиеш.

145. Күмелү урынын, кабер өстендәге корылманы карау, чәчәкләр һәм декоратив қуаклар утырту, үлгән кешенең ире (хатыны), туганнары, законлы вәкиле яисә башка зат тарафыннан санитар таләпләрне мәжбүри үтәү белән башкарыла.».

2. Әлеге каарны авыл җирлегенең торак пунктлары территориясендә яисә Татарстан Республикасының хоқукий мәгълүмат рәсми порталында (pravo.tatarstan.ru) маҳсус мәгълүмат стендларында урнаштыру юлы белән игълан итәргә (бастырып чыгарырга), шулай ук Татарстан Республикасы Чистай муниципаль районының рәсми сайтында урнаштырырга.

3. Әлеге каар рәсми халыкка хәбәр ителгән (бастырып чыгарылган) көненнән үз көченә керә.

Татар Баганалысы авыл җирлеге
башлыгы

Р.Р. Жәббаров